

erstatning. Det skulle endvidere i forbindelse med de kompetente myndigheder træffe forholdsregler til beskyttelse af flygtningenes ejendom. Resolutionsforslaget opfordrede endvidere de kompetente regeringer til at yde garantier for at sikre hjemvendte flygtninge fuld ligestilling; et afslag på at efterkomme resolutionens bestemmelser skulle betragtes som et fredsbrud.

Et af Amerikas Forenede Stater, Frankrig, Storbritannien og Tyrkiet fremsat fællesforslag opfordrede de interesserede regeringer til ufortøvet at indlede direkte forhandlinger til opnåelse af en fredelig løsning af alle indbyrdes tvistigheder. Endvidere skulle mæglingskommissionen oprette et særligt kontor, der skulle ordne størrelsen og udbetalingen af erstatningerne til flygtningene og udarbejde planer for hjemsendelsen.

Israels forslag indeholdt en henstilling til de interesserede regeringer om at optage direkte forhandlinger under mæglingskommissionens auspicer. Ethiopien og Pakistans fællesforslag gav i en noget anden formulering udtryk for de samme henstillinger som de førnævnte forslag.

Sovjetunionens forslag gik ud på, at mæglingskommissionen havde vist sig ude af stand til at gennemføre sit hverv og derfor burde opløses. Dette forslag blev af udvalget afvist med 46 stemmer mod 5.

Intet af de førstnævnte forslag kunne samle alle parter. Der bestod især uoverensstemmelse om, på hvilken måde eventuelle forhandlinger skulle finde sted, og den betydning, der skulle tillægges spørgsmålet om hjemsendelse. De interesserede parter havde hidtil ikke villet forhandle direkte med hinanden, men kun gennem mæglingskommissionen, hvilket havde fået forhandlingerne til at gå i stå. Det arabiske synspunkt var, at alle flygtninge, som ønskede det, burde kunne vende tilbage til Palæstina, medens Israel kun ville acceptere et mindretal og iøvrigt yde erstatning for efterladt ejendom.

Den danske repræsentant, folketingsmand Kristen Amby, fremsatte den 30. november 1950 en udtalelse, hvori han i tilslutning til

udtalelser fra flere arabiske staters side erklærede sig enig i, at FN måtte bære hovedansvaret for den opståede flygtningesituation, og anførte, at også Danmark havde stemt for delingsplanen for Palæstina. Hjemsendelses- og erstatningsspørgsmålet burde først og fremmest ses i forhold til internationale retsprincipper og menneskerettighederne. Men den humanitære side og problemets hastende karakter var også betydningsfuld. Man måtte påskønne, at flygtningene nu på 3. år holdt modet oppe, men burde ikke glemme, at dette skyldtes deres håb om at få deres berettigede krav opfyldt. Så længe erstatningsspørgsmålet var uløst, havde flygtningene intet andet valg end at forlange hjemsendelse. Først når erstatningsspørgsmålet var ordnet, kunne hver enkelt flygtning frit vælge, hvor han ville tage ophold. Han foreslog, at man søgte at frigive flygtningenes infrosne banktilgodehavender som et første skridt til en løsning. Danmark ville altid fastholde ethvert individs ret til at vende tilbage til sit hjemland, uanset politiske hensyn, og FN burde anerkende dette princip, når det søgte en praktisk løsning af problemet. Han erklærede til slut at ville stemme for det ovennævnte firemagtsresolutionsforslag.

Drøftelserne af hele spørgsmålet var meget langvarige, men det lykkedes til slut at finde en løsning ved hjælp af et kinesisk ændringsforslag til firemagtsforslaget, hvorved det skulle henstilles til de pågældende regeringer og myndigheder at nå til enighed ved forhandlinger, der førtes enten gennem mæglingskommissionen eller direkte. Herefter blev alle de øvrige resolutionsforslag trukket tilbage på nær Sovjetunionens. Alle de nordiske lande stemte for det kinesiske ændringsforslag, der vedtoges med 33 stemmer mod 13, og udvalget godkendte herefter det ændrede firemagtsforslag med 43 stemmer mod 5.

Spørgsmålet blev behandlet i plenarforsamlingen den 14. december 1950, hvor man vedtog resolutionsforslaget med 48 stemmer, deriblandt Danmarks, mod 5, medens 4 afholdt sig fra at stemme, heriblandt Irak og Israel.